Aanpak fouten en fraude in de zorg

Het kabinet komt met een aanpak om onbedoelde fouten en opzettelijke fraude in de zorg tegen te gaan. Jaarlijks kosten deze onrechtmatigheden de samenleving miljoenen euro's.

De aanpak concentreert zich op vijf specifieke sectoren: medisch-specialistische zorg, geestelijke gezondheidszorg, mondzorg, wijkverpleging en het persoonsgebonden budget. Dat schrijven de bewindspersonen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in een gezamenlijke brief aan de Tweede Kamer.

Minister De Jonge: 'Er gaat veel geld om in de zorg. Bedoeld én onbedoeld komt dat geld niet altijd op de juiste plek terecht.'

Dat is niet alleen kwalijk voor patiënten en cliënten, maar voor de hele samenleving. Het is geld dat wordt opgebracht door ons allemaal.'

Naast de aanpak in de vijf genoemde sectoren, worden straks scherpere eisen gesteld aan de toetreding tot de zorg. De Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) verbetert het toezicht op nieuwe zorgaanbieders, en er komt een meld- en vergunningsplicht. Bovendien krijgen zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten meer wettelijke mogelijkheden om gegevens over fraudeurs met elkaar te kunnen uitwisselen via een speciaal waarschuwingsregister.

Ouderenzorg moet anders worden ingericht

De meeste ouderen kunnen prima zonder al te veel hulp in het eigen huis blijven wonen. Van belang is de komende jaren tijdig maatregelen te treffen.

Dit zegt belangenorganisatie ANBO naar aanleiding van het uitkomen van een nieuwe rapportage van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA). De meeste 65-jarigen zijn vitaal en gebruiken nauwelijks meer zorg dan de gemiddelde Nederlander. 94 Procent van de oudere mensen woont thuis. Twintig procent van de ouderen gebruikt tachtig procent van de zorguitgaven voor ouderen. Het rapport laat ook zien dat op hogere leeftijd (gemiddeld 85 jaar) er wel meer behoefte is aan zorg. Een toenemend aantal mensen krijgt te maken met een stapeling aan chronische aandoeningen waaronder dementie. Deze zorg thuis staat enorm onder druk omdat de wijkverpleging de stijgende vraag amper aan kan. Om te voorkomen dat de zorgkosten door de toenemende complexiteit verder gaan

stijgen, is urgentie geboden om de zorg anders te organiseren en veel meer op het voorkomen van problemen te richten. Dat vraagt een andere aanpak. 'Leidend moet zijn hoe de juiste zorg geleverd wordt, en niet waar', zegt ANBO-bestuurder Liane den Haan. 'Er gaat bijvoorbeeld nu veel geld naar de verpleeghuizen waar een relatief kleine groep ouderen woont. Het zou niet uit moeten maken waar mensen wonen.'

REDACTIONEEL

PIET-HEIN PEETERS

Hoofdredacteur
[@pietheinpeeters](#)

Van der Burg

Bij de afronding van dit nummer verwijlde ik even op Twitter. Eric van der Burg, wethouder in Amsterdam, reageerde daar op dat moment op Jan Slagter, omroep MAX-voorman, die in televisieprogramma *Pauw* stelt dat verzorgingshuizen zijn gesloten zonder goed alternatief.

Van de Burg: 'Slagter heeft volkomen gelijk: door verzorgingshuizen opnieuw in te voeren, zorg je voor doorstroming op de woningmarkt, bestrijd je eenzaamheid... bestrijd je armoede onder deze doelgroep etc.'

In 2012 interviewde ik Eric van der Burg voor het boekje *Onder het mom van zelfredzaamheid*. Van der Burg toen: 'Van mensen waar wat mee is, kun je nog steeds zelfstandigheid verwachten... Ook voor ouderen is zelfstandigheid belangrijk. Dus we nodigen eenzame mensen uit om naar het buurthuis te gaan waar ze met anderen in contact komen...' En zo ging het nog even verder.

Bestuurders mogen hun nieuwe standpunten graag voortschrijdend inzicht noemen. In een geval als dit lijkt politiek zelfbehoud meer de reden daarvoor dan werkelijk lerend vermogen. Wethouders en bestuurders in de Nederlandse gezondheidszorg hebben de afgelopen jaren de mantra van zelfredzaamheid verkondigd. En keren nu, zoals Eric van der Burg – maar zo zijn er steeds meer –, langzamerhand op hun schreden terug. Diezelfde bestuurders mogen bij kritiek op hun werk graag zeggen dat ze liever voor- dan achteruit kijken. Dat is nogal frustrerend voor die toch al kwetsbare mensen die door beleid verder in de problemen zijn geholpen.